

Sygn. akt II Ca 87/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesława Buczek - Markowska

Sędziowie: SO Dorota Gamrat - Kubeczak

SO Marzenna Ernest (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2014 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. działającego na rzecz wierzyciela Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

z udziałem dłużnika U. B.

z udziałem K. B.

o wpis ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości

na skutek apelacji U. B. od wpisu dokonanego przez Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim w dniu 17 października 2013 r., sygn. akt Dz.Kw 4575/13, KW nr (...)

postanawia:

oddalić apelację.

Sygn. akt II Ca 87/14

UZASADNIENIE

W dniu 17 października 2013 r. Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim dokonał wpisu w dziale III księgi wieczystej nr (...) ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości objętej niniejszą księgą wieczystą w sprawie Km 4646/13, Km 4647/13, Km 4648/13.

Apelację od powyższego wpisu wywiodła U. B., wnosząc o oddalenie wniosku i podnosząc zarzut obrazy art. 626⁸ k.p.c. polegający na błędnym zweryfikowaniu treści dokumentów dołączonych do wniosku, a będących podstawą wpisu. Nadto zarzuciła obrazę art. 626⁹ k.p.c., polegającą na dokonaniu przez Sąd wpisu ostrzeżenia mimo niewłaściwych danych ujawnionych w treści tytułów wykonawczych stanowiących podstawę wpisu, a budzących wątpliwości co do osoby dłużnika.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, iż Komornik działający przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim M. K. zwrócił się do Sądu z żądaniem dokonania wpisu ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości. Podstawą dokonanego wpisu miały być dołączone do wniosku tytuły wykonawcze wystawione na skarżącą. Zgodnie z treścią art. 626⁸ § 1 i 2 k. p. c. wpis do księgi wieczystej dokonywany jest na wniosek i w jego granicach, a Sąd rozpoznając

sprawę bada jedynie treść i formę wniosku dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Przepis ten zakreśla kognicję sądu rozpoznającego wniosek o wpis do księgi wieczystej.

W ocenie apelującej, na podstawie załączonych do wniosku o wpis tytułów wykonawczych Sąd nie powinien dokonać wpisu ostrzeżenia i oddalić wniosek o wpis. Tytuły te nie mogą stanowić podstawy wpisu, ponieważ dłużniczka posiada dwa imiona, zaś w tytułach wpisane jest jedno imię dłużniczki. Dłużniczka nie jest zatem pewna, czy wszystkie egzekucje winny być prowadzone przeciwko niej, czy też wobec osoby o takim samym imieniu i nazwisku. Sąd weryfikując treści tytułów wykonawczych z treścią wniosku o wpis powinien tą rozbieżność dostrzec i na podstawie art. 626⁹ k. p. c. oddalić wniosek o wpis. Jednocześnie skarżąca poinformowała, że nieruchomości stanowi współwłasność majątkową małżeńską. Na męża skarżącej nie zostały natomiast wystawione żadne tytuły wykonawcze, które mogłyby stanowić podstawę egzekucji oraz wpisu do księgi.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja uczestniczki okazała się bezzasadna.

Analiza akt przedmiotowej sprawy doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż zaskarżony wpis odpowiada prawu, zaś argumenty podniesione w apelacji są niezasadne.

W pierwszej kolejności należy odwołać się do treści art. 626⁸ § 2 k.p.c., zgodnie z którym rozpoznając wniosek o wpis sąd bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treść księgi wieczystej. Przepis ten zakreśla granice kognicji sądu obu instancji – sądu rejonowego przy dokonywaniu wpisu i sądu odwoławczego przy rozpoznawaniu apelacji od wpisu. Powyższe oznacza, że Sąd Okręgowy również obowiązany jest zbadać treść i formę wniosku, dołączonych do niego dokumentów i treść księgi wieczystej. Sąd nie może wyjść poza ten zakres, tym samym niedopuszczalne jest przeprowadzanie jakichkolwiek własnych dowodów i dokonywanie na ich podstawie ustaleń.

Dalej należy wskazać, iż badanie treści wniosku polega na sprawdzeniu, czy wniosek został złożony przez osobę legitymowaną do jego wniesienia i czy przytoczone we wniosku okoliczności mogą stanowić podstawę dokonania żadanego w nim wpisu. Badanie formy z kolei polega na sprawdzeniu, czy wniosek odpowiada wymogom formalnym. Badanie treści księgi wieczystej odnosi się natomiast do stanu prawnego nieruchomości (praw jawnych) ujawnionego w księdze wieczystej.

Jak wynika z akt księgi wieczystej nr (...), wnioskiem z dnia 3 października 2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Stargardzie Szczecińskim wniósł o wpisanie w dziale III niniejszej księgi wieczystej wzmianki o wszczęciu egzekucji z nieruchomości w sprawie Km 4646/13, Km 4647/13 i Km 4648/13, na podstawie wniosku wierzyciela Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. oraz tytułów wykonawczych wydanych przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w postaci: nakazu zapłaty z dnia 1 czerwca 2012 r., w sprawie VI Nc-e (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem tego Sądu z dnia 27 sierpnia 2013 r.; nakazu zapłaty z dnia 28 maja 2012 r. wydanego w sprawie VI Nc-e (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 5 września 2013 r.; nakazu zapłaty z dnia 7 sierpnia 2012 r. wydanego w sprawie VI Nc-e (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 12 października 2013 r.

Wypada zaznaczyć, iż podstawą rozstrzygnięcia, czy zaskarżony wpis został dokonany prawidłowo, jest również – poza art. 626⁸ § 2 k.p.c. – art. 924 § 1 k.p.c., według którego jednocześnie z wysłaniem dłużnikowi wezwania komornik przesyła do sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej wniosek o dokonanie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji lub o złożenie wniosku do zbioru dokumentów.

Jak wskazano wyżej, Sąd przy rozpoznawaniu wniosku bada jedynie treść i formę wniosku, dołączonych do niego dokumentów oraz treść księgi wieczystej (art. 626⁸ § 2 k.p.c.). W niniejszej sprawie niewątpliwie wniosek został złożony przez osobę legitymowaną do jego złożenia na mocy art. 924 k.p.c. Wniosek ten został należycie opłacony i pod względem formy odpowiadał warunkom określonym w art. 626² k.p.c. Także treść księgi wieczystej i ujawnionego

w niej stanu prawnego nieruchomości nie mogła budzić zastrzeżeń Sądu, bowiem wniosek i załączone wezwanie do zapłaty długu dotyczyły dłużniczki U. B., która w dziale II księgi wieczystej figuruje jako właściciel nieruchomości, z której prowadzona jest egzekucja, na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej.

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutów apelacji należy podnieść, iż nie zachodzą żadne rozbieżności między danymi dłużniczki ujawnionymi w wezwaniach do zapłaty długu i we wniosku Komornika o dokonanie wpisu a danymi ujawnionymi w przedmiotowej księdze wieczystej. Z działu II KW nr (...) wynika, iż właścicielem nieruchomości na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej jest U. B., córka J. i A.. Z kolei z przedłożonych przez Komornika wezwań do zapłaty należności wynika, iż dłużnikiem jest U. B., córka J.. Należy zaznaczyć w tym miejscu, iż do wniosku o wpis komornik sądowy nie dołącza tytułów wykonawczych, a jedynie wezwanie do zapłaty długu, sąd wieczystoksięgowy nie ocenia zatem prawidłowości wystawionych nakazów zapłaty czy wydanych postanowień o nadaniu klauzuli wykonalności. Przedmiotem oceny są jedynie dokumenty dołączone do wniosku, treść samego wniosku i treść księgi wieczystej, które w niniejszej sprawie nie nasuwają wątpliwości co do osoby dłużnika, mimo niewskazania drugiego imienia dłużniczki.

Przeszkody do dokonania żądanego wpisu nie stanowiła także okoliczność, że nieruchomość, z której wszczęto egzekucję, znajduje się we wspólności ustawowej małżeńskiej. Wyjaśnić należy, iż do prowadzenia egzekucji z nieruchomości stanowiącej własność małżonków konieczne jest uzyskanie przez wierzyciela klauzuli wykonalności na małżonka dłużnika. Jednakże zgodnie z treścią art. 923¹ § 1 k.p.c., tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim stanowi podstawę do zajęcia nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego. Dalsze czynności egzekucyjne dopuszczalne są na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom.

Z powyższego przepisu wynika, iż na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim komornik może dokonać tylko pierwszej czynności egzekucyjnej, jaką jest zajęcie; do dalszych czynności egzekucyjnych (przeprowadzenia opisu i oszacowania nieruchomości, sprzedaży licytacyjnej) wierzyciel musi uzyskać klauzulę wykonalności na małżonka dłużnika. Zajęcie nieruchomości jest czynnością złożoną z dwóch aktów: wezwania dłużnika, o którym mowa w art. 923 k.p.c., oraz jednoczesnego przesłania do sądu właściwego do prowadzenia księgi wieczystej wniosku o dokonanie w księdze wieczystej wpisu o wszczęciu egzekucji lub o złożenie wniosku do zbioru dokumentów (art. 924 k.p.c.).

W aktualnym stanie prawnym nie ma wątpliwości, że regulacja zawarta w § 1 zdanie drugie omawianego przepisu, przewidująca zakaz dokonywania dalszych czynności egzekucyjnych bez uzyskania klauzuli wykonalności również przeciwko małżonkowi dłużnika, nie stoi na przeszkodzie dokonaniu wpisu ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji przez sąd wieczystoksięgowy. Od momentu wejścia w życie art. 923¹ k.p.c. (od dnia 5 lutego 2005 r.) straciła aktualność uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 1997 r., III CZP 65/96 (opubl. G.. 1997, nr 3, poz. 2), zgodnie z którą do dokonania w księdze wieczystej wpisu ostrzeżenia o wszczęciu egzekucji z nieruchomości objętej wspólnością ustawową konieczny jest tytuł wykonawczy przeciwko obojgu małżonkom. Skoro bowiem ustawodawca (świadomy ówczesnej linii orzecznictwa) wprowadził przepis dopuszczający zajęcie nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego dłużnika i jego małżonka tylko na podstawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko dłużnikowi, zatem interpretacja zaprezentowana w cytowanej uchwale byłaby sprzeczna z dyspozycją art. 923¹ § 1 k.p.c. Warto przy tym zauważyć, że zakaz wynikający z art. 923¹ § 1 zdanie drugie dotyczy tylko czynności egzekucyjnych, do których nie można zaliczyć wpisu do księgi wieczystej, choćby z takiej przyczyny, że czynności egzekucyjne są dokonywane tylko przez organy egzekucyjne, a sąd wieczystoksięgowy do takich nie należy.

W świetle powyższych okoliczności należało uznać zaskarżony wpis za prawidłowy. W konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił apelację uczestniczki jako niezasadną, o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.